

Obsah

O autorovi	V
Poděkování	VII
Seznam zkratk	XIX
Kapitola I. Úvod	1
I.1. Obsahové a koncepční zaměření publikace	1
I.2. Pojem „energetika“ v mezinárodních a evropských strukturách	1
I.3. Evropská energetická charta (Charta) a Dohoda k energetické chartě (ECT)	2
I.3.1. Vymezení energetiky v režimu Charty a ECT	2
I.3.2. Evropská energetická charta (Charta)	3
I.3.3. Dohoda k energetické chartě (ECT)	4
I.3.4. Ochrana investic v režimu Dohody k energetické chartě	7
I.3.5. Struktury Charty a ECT	7
I.3.5.1. Konference Energetické charty	7
I.3.5.2. Pomocné orgány	8
I.3.6. Některé výhody a rizika spojená s výkladem a aplikací ECT	9
I.3.7. Budoucnost ECT a přístup Ruska	10
I.4. Další mezinárodní a unijní (komunitární) iniciativy v oblasti energetiky	12
I.4.1. Úmluva o dálkovém znečišťování ovzduší přesahujícím hranice států	12
I.4.1.1. Účel a principy Úmluvy	12
I.4.1.2. Politická spolupráce	13
I.4.1.3. Vědecká spolupráce	13
I.4.1.4. Výměna informací	13
I.4.1.5. Spolupráce v oblasti vzdělávání	14
I.4.1.6. Pozadí Úmluvy	14
I.4.2. Pařížská charta pro novou Evropu – OBSE	15
I.4.3. Rámcová úmluva OSN o změně klimatu	16

Kapitola II. Specifika ochrany investic podle ECT ve srovnání s dvoustrannými dohodami o ochraně investic a jinými nástroji na podporu a ochranu přímých zahraničních investic	21
II.1. Strany ECT (subjektivní stránka ochrany investic) a předmět úpravy dle ECT	21
II.1.1. Vymezení investice.	21
II.1.2. Vymezení investora	25
II.1.3. Prozatímní provádění	25
II.2. Specifika hmotněprávních ustanovení o ochraně investic	26
II.2.1. Národní zacházení	26
II.2.2. Minimální standard zacházení	26
II.2.3. Zastřešující doložka (umbrella clause).	27
II.2.4. Doložka o odepření výhod	28
II.2.5. Daňový filtr	28
II.3. Ustanovení o řešení sporů	29
II.3.1. Fórum a použitelná procesní pravidla	29
II.3.2. Orgán pro jmenování rozhodce nebo předsedy rozhodčího senátu (tzv. appointing authority)	30
II.3.3. Volba fóra	30
II.3.4. Ochranná doba (tzv. cooling-off period)	31
Kapitola III. Výklad instrumentů mezinárodního práva v souvislosti s ECT	33
III.1. Režimy mezinárodněprávní ochrany investic	33
III.2. Rozdíly výkladových postupů v režimech BIT, ICSID a ECT	34
III.2.1. Výklad podle Vídeňské úmluvy o smluvním právu (VUSP).	34
III.2.2. Článek 31 VUSP.	35
III.2.3. Článek 32 VUSP.	37
III.2.4. VUSP v rozhodnutích vydaných podle ECT	38
III.3. Dřívější rozhodnutí (význam judikatury).	40
III.3.1. Přístup soudů (rozhodčích soudů)	40
III.3.2. Judikatura k BIT a ECT	41
Kapitola IV. Paralelní spory podle ECT a BIT	45
IV.1. Paralelní nároky, resp. paralelní řízení.	45
IV.2. Hmotněprávní (věcné) aspekty.	47
IV.3. Aspekty pravomoci (příslušnosti)	49

IV.3.1.	Interakce procesních hledisek pravomoci (příslušnosti) a hmotněprávních standardů pro poskytnutí ochrany.	49
IV.3.2.	Kardassopoulos v. Gruzie.	50
IV.3.3.	Plama v. Bulharsko.	52
IV.4.	Přípustnost	54
IV.4.1.	Význam a podstata omezení.	54
IV.4.2.	Omezení zakotvená ve smlouvách.	54
IV.3.3.	Res iudicata	55
IV.3.4.	Litispence	56
IV.3.4.1.	Zneužití řízení	56
IV.3.4.2.	Procesní řešení	57
IV.3.4.3.	Spojení věcí	58
IV.3.4.4.	Jiné procesně technické nástroje	62

Kapitola V. Zacházení podle doložky nejvyšších výhod (MFN) a národní režim . . . . .

V.1.	Zacházení v režimu nejvyšších výhod (MFN)	65
V.1.1.	Ustanovení upravující zacházení MFN v ECT	66
V.1.2.	Možnosti rozšíření aplikace úpravy zakotvující MFN na řešení sporů	67
V.1.2.1.	Polemika.	67
	a) Případy Maffezini a Plama.	68
	b) RosInvest Co a Renta4.	71
V.2.	Režim národního zacházení	72
V.2.1.	Ustanovení upravující národní zacházení v ECT.	72
V.2.2.	Problémy plynoucí z aplikace „národního zacházení“	74
V.2.2.1.	Srovnání zahraničních a domácích investorů	75
V.2.2.2.	Odlišné zacházení.	75
V.2.2.3.	Nedůvodnost odlišného zacházení	76
V.2.2.4.	Vztah mezi národním zacházením a jinými standardy zacházení	76

Kapitola VI. Vyvlastnění podle ECT a jiných mezinárodně-právních nástrojů ochrany investic . . . . .

VI.1.	Definiční vymezení pojmu vyvlastnění	77
VI.2.	Nepřímé vyvlastnění	79
VI.3.	Plíživé vyvlastnění	86
VI.4.	Vyvlastnění v režimu ECT	89
VI.5.	Vyvlastnění a definice investic	90

IX.5.	Význam přímé nebo nepřímé kontroly nad investicí podle čl. 1 odst. 6 ECT.....	160
IX.5.1.	Schopnost investora uplatňovat podstatný vliv na řízení a provoz investice podle výkladových doložek	161
IX.5.2.	Finanční zájem jako předmět investice	162
IX.5.3.	Právo smluvního státu při výkladu kontroly podle čl. 1 odst. 6 ECT versus právo domovského státu investora.....	165
IX.5.4.	Nerozhodnost vlastnické kontroly nad investorem, popřípadě vlastnictví investora podle čl. 1 odst. 6 ECT	166

Kapitola X. Náhrady škody v případě sporů investor v. stát podle ECT a srovnání s BIT (specifika podle ECT) .....

Kapitola XI. Věcný rozsah výrazu „účinné prostředky pro uplatňování nároků a výkon práv“ podle čl. 10 odst. 12 ECT .....

XI.1.	Rozsah a význam pojednávané materie	171
XI.2.	Požadavek na „účinné prostředky“ jako možná deklaráce norem mezinárodního práva týkajících se odepření spravedlnosti	172
XI.3.	Věcný rozsah „účinných prostředků“ podle čl. 10 odst. 12 ECT.....	174
XI.4.	Standardy pro určování souladu.....	177

Kapitola XII. Energetika, ochrana energetických investic, ECT a právo Evropské unie .....

XII.1.	Energetika v právu a ve strukturách ES/EU.....	181
XII.1.1.	Energetická politika EU a její vývoj: východiska práva EU.....	182
XII.1.2.	Struktury EU a energetika	192
XII.1.2.1.	Administrativní struktury EU – Ředitelství (Direktoráty) – v dosahu energetiky.....	189
XII.1.2.2.	Struktura DG XVII – Ředitelství pro energetiku (Directorate for Energy).....	189
XII.1.3.	Programy energetické politiky	190
XII.1.3.1.	Přehled programů EU v oblasti energetiky	190
XII.1.3.2.	Další programy a instituce zahrnující rovněž energetiku.....	191

XII.1.4.	Komunitární (unijní) legislativa v oblasti energetiky	193
XII.1.4.1.	Právní nástroje	193
XII.1.4.2.	Jaderná energetika	194
	a) Právní rámec.	194
	b) Jaderné výzkumné a vývojové programy	197
XII.1.4.3.	Obnovitelné zdroje energie	198
	a) Koncepce podpory a cíle v oblasti obnovitelných zdrojů energie.	198
	b) Rozsah termínu obnovitelné zdroje energie.	198
	c) Obnovitelné zdroje jako předmět investice	199
XII.2.	Evropská společenství (Evropská unie) jako smluvní strana ECT	201
XII.3.	Rozhodčí řízení mezi investorem a státem vedené proti EU nebo proti členským státům EU	201
XII.3.1.	Rozsah problematiky v souvislosti s praktickými důsledky interakce ECT a práva EU	201
XII.3.2.	Oznámení EU	202
XII.3.3.	Volba investora.	204
XII.4.	Změny vnesené do investiční politiky EU Lisabonskou smlouvou.	205
XII.5.	Vedlejší otázky plynoucí z práva EU	209
XII.5.1.	Žaloby proti opatřením přijatým na základě závazků plynoucích z práva EU	209
XII.5.2.	AES Summit Generation Ltd. v. Maďarsko a AE-Tisza Eröme Kft v. Maďarsko.	209
XII.5.2.1.	Podstata sporů, procesní vývoj a amicus curiae.	209
XII.5.2.2.	Rozhodnutí ve sporech.	211
	a) Význam práva EU	211
	b) Individuální smluvní závazky versus závazky z ECT	215
	c) Legitimní očekávání.	215
	d) Stabilní právní a podnikatelský rámec.	216
	e) Řádný postup, svévole a transparentnost.	217
	f) Diskriminační charakter opatření	218
XII.5.3.	Platnost doložky o převodech zakotvené v ECT ve světle práva EU	219

Kapitola XIII. Vztah mezi ECT a mezinárodními smlouvami GATT a WTO . . . . .

XIII.1.	Režim dohod v rámci GATT a WTO	222
---------	--	-----

XIII.1.1.	Zvláštní pravidla zavedená GATT	222
XIII.1.2.	Výjimky	223
XIII.1.3.	Dohody WTO	224
XIII.2.	Rozdíl mezi obchodem a investicemi	229
XIII.3.	Závazek smluvních stran ECT k aplikaci pravidel WTO na energetiku	231
XIII.4.	Shodné a rozdílné aspekty mechanismů řešení sporů podle ECT a podle WTO	234
XIII.4.1.	Účel řízení	235
XIII.4.2.	Zahájení řízení	236
XIII.4.3.	Ustavení rozhodčího soudu a skupiny odborníků ..	236
XIII.5.	Fáze následující po vydání rozhodčího nálezu soudem (rozhodčím senátem), resp. zprávy skupiny odborníků	237
Přehled signatářů ECT		241
Přehled základních předpisů v oblasti energetiky		243
A.	Základní předpisy a rozhodnutí v oblasti energetiky – právo EU/ES	243
B.	Další předpisy ES/EU týkající se různých oblastí energetiky a aspektů energetické politiky EU	248
C.	Přehled mezinárodních smluv a dohod mezi EU a jinými než členskými státy a s mezinárodními organizacemi v oblasti energetiky a energetické politiky	259
D.	Přehled rozhodnutí Evropské komise a/nebo Rady v souvislosti s regulací energetiky a energetické politiky	263
Přehled základních předpisů České republiky v oblasti obnovitelných zdrojů		277
A.	Základní primární normativní akty (zákony)	277
B.	Další primární normativní akty (zákony)	277
C.	Sekundární normativní akty (vyhlášky, nařízení, cenová rozhodnutí)	278
Sdělení MZV ČR č. 372/1999 Sb. a Dohoda k energetické chartě – částečný překlad (vybraná ustanovení)		281
A.	Sdělení Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. 372/1999 Sb.	281

B.	Závěrečný akt konference o Evropské energetické chartě – Dohoda k energetické chartě a související dokumenty (ECT)	282
	Český překlad vybraných částí	282

Přehled literatury 349

I.	Monografie vydané v České republice nebo Slovenské republice	349
II.	Příspěvky v periodickém tisku a sbornících vydané v České republice nebo Slovenské republice	353
III.	Monografie vydané mimo Českou republiku nebo Slovenskou republiku	361
IV.	Příspěvky v periodickém tisku a sbornících vydané mimo Českou republiku nebo Slovenskou republiku	371
V.	Prameny dostupné v elektronické formě	389

Věcný rejstřík 397

I.	Věcný rejstřík dle klíčových slov	397
II.	Rejstřík citovaných předpisů (normativních aktů a jiných pramenů)	408
III.	Rejstřík odkazů na rozhodnutí vydaná v rozhodčích nebo soudních řízeních	415
IV.	Rejstřík odkazů na státy	424

EP Evropský parlament
 ESCS Evropské společenství uhlí a oceli – European Coal and Steel Community
 Soudní dvůr Evropské unie (dříve Soudní dvůr Evropských společenství; nevyplývá-li z kontextu jinak, zahrnuje Soudní dvůr, Tribunál i Soud pro veřejnou službu; v případě citace judikatury zahrnuje Soudní dvůr)
 EU Evropská unie
 GATS Všeobecná dohoda o obchodu a službách – The General Agreement on Trade and Services (Úmluva WTO, která vstoupila